

Erfagruppe syd d. 24.11.2015

Lone Waldemar

WORKSHOP PROGNOSE, FODERBUDGET OG PRODUKTIONSUDGIFTER

STØTTET AF

promilleafgiftsfonden
for landbrug

FØR DU GÅR I GANG, TJEK DRIFTSENHED

- Vælg tværfaglig driftsenhed ved budgetopfølgning
- Er alle besætninger med i driftsenheden?
  - Hvis en besætning har været lukket og er åbnet igen, skal den tilføjes i driftsenheden på ny
- Tjek at evt. undernumre indgår korrekt i driftsenheden
  - Startdato for besætning i driftsenheden må ikke gå længere bagud end dato for ejerskifte
- Hvis der ikke er mælke­data i hele prognoseperioden kan det skyldes at startdatoen for driftsenheden ikke er 12 mdr. bagud ifht. prognosestart

PROGNOSE ANVENDELSE

- Fremskrivning
- Se effekt af ønskede strategier
- Erstatningsopgørelse
- Grundlag for foderbudget og produktionsbudget

FORSKEL MELLEM PROGNOSE OG ERSTATNINGSOPGØRELSE

Grundlag	Prognose	Erstatningsopgørelse
Dyrehændelser	Altid op til udtræksdato	Som på prognose start, alle data efter startdato slettes
Mejerital		
Nøgletal		

STARTGRUNDLAG

1. Besætningens opnåede nøgletal sidste 12 mdr.
2. Op til 2 mdr. bagud ved manglende datagrundlag
3. Hvis der ikke findes opnåede værdier indsættes standardværdier (markeret med fed)
4. Grundoplysninger:
  - Start og slut inseminering
  - Goldperiode
  - Foretages drægtighedsundersøgelse
  - Anvendes foldtyr

BEREGNINGSTRIN

Ajourføring af reproduktions hændelser

Fremskrivning af dyreomsætning

Fremskrivning af ydelse

AJOURFØRING AF KØER OG KVIER MED FORVENTEDE KÆLVNINGER

- Forventede kælvinger før beregningsdato slettes
- Hvis forventet kælving er overskredet med mere end 30 dage ved prognosestart påsættes dyret markering for "ønskes udsat"

AJOURFØRING: FORVENTET KÆLVNING OG NEGATIV DRÆGTIGHED

^ Reproduktion		
Parameter	Enhed	Startværdi
Anvendes foldtyr	Ja/Nej	☐
Foretages drægtighedsundersøg.	Ja/Nej	☒

Foretages drægtighedsundersøgelse?

- = Ja medfører at køer mere end 90 dage fra sidste inseminering erklæres ikke drægtige
- = Nej medfører at køer mere end 90 dage fra sidste inseminering, får en forventet kælvning

VURDÉR REPROTALLENE (STARTGRUNDLAG)

^ Reproduktion			
Parameter	Enhed	Startværdi	Ændring fra +
Foretages drægtighedsundersøg.	Ja/Nej	☐	
Insemineringspct.	Pct.	50	
Drægtigheds pct.	Pct.	40	
Start ins. 1. kalvs	Dg. fra klv.	35	
Start ins. øvr. kalvs	Dg. fra klv.	35	
Slut ins. 1. kalvs	Dg. fra klv.	180	
Slut ins. øvr. kalvs	Dg. fra klv.	180	

$0,4 * 0,5 = 0,2$ -> 20 køer ud af hundrede bliver drægtige pr. cyklus

$0,2 * 0,2 = 0,04$ -> 4 køer ud af hundrede bliver drægtige pr. cyklus

AJOURFØRING: MANGLENDE INDBERETNING AF LØBNINGER VED FOLDTYR

Køer

- Køer påsættes forventet kælvning ud fra gennemsnitlig kælvningsinterval

Kvier

- Kvier påsættes en forventet kælvning ifht. gennemsnitlig kælvningsalder

Foldtyr i prognoseperioden

- Håndteres via reproduktionsparametre
  - Insemineringspct. = 100?
  - Drægtigheds pct. = 60?

AJOURFØRING: INDBERETNING AF LØBNINGER MED FOLDTYR

Krav ved registrering

- Kræver registrering af løbestart i "Dagligt overblik",
- Forventet kælvning = løbestart + drægtighedslængde

HVORDAN UDSÆTTES?

- Max antal – slagtes køer indtil ønsket antal køer er lig med max. antal
- Min. udsætnings% - jf. udsætningsprofilen for de sidste 12 mdr.
- Max. antal malkende – køer goldes op til 4 mdr. før forventet kælving dernæst slagting af køer

HVILKE DYR UDSÆTTES?

Køer:

- Først dyr med markering for ønsket udsat
- Jf. paritet og dage fra kælving for en typisk udsætterko, resultat:
  - 50% 3. kalvs og ældre køer
  - 30% 2. kalvs
  - 20% 1. kalvs

Kvier:

- Kvier med markering for ønskes udsat
- Slagtekvier slagtes ved angivet alder

BEST PRACTICE

- Dyreomsætning, min. udsætnings% følger udsætningsprofil for sidste 12 mdr.
  - Ved jævn slagting de sidste 12 mdr. kræves typisk ingen ændringer
  - Hvordan håndteres ønske til en anden profil?
    - Ved ekstraordinære slagtinger kan der være behov for indberetning af slagtinger manuelt
  - Ændringsønsker til program?
    - Skal det være en fuldstændig jævn udsætningsprofil eller skal sidste års variation bibeholdes helt eller delvis??

HÅNDTERING AF SLAGTEKVIER

- Slagtekvier slagtes eller sælges til levebrug i prognosen

Kødkvægkryds. sælges til levebrug	Ja/Nej	☒
- alder ved salg levebrug	Dage	21
- alder ved slagtning	Mdr.	15,5

ANVENDELSE AF KØDKVÆGSSÆD

- Muligt at indberette andel kødkvægssæd for hhv. kvier og køer
- Indberetning som startværdi har indflydelse på drægtige dyr ved prognosestart
- Indberetning i prognoseperioden påvirker forventede kælvnings beregnet i prognoseperioden

YDELSESNIVEAU

Startgrundlag:

- Sum af "Ydelsesniveau, sidste 12 mdr." og "Ydelsesniveau, ændring".
- Kan ikke redigeres

Procedure:

- Indgår i beregningen af dagsydelse pr. ko i prognoseperioden, som beregnes ud fra følgende:
- Driftsenhedens
  - Ydelsesniveau
  - Gns. kælvningsinterval sidste 12 mdr.
  - Andel 1. kalvs og 2. kalvs sidste 12 mdr.
- Dyrets
  - Race
  - Kælvenr.
  - Afstand fra kælvning
  - Kælvemåned
  - Dage i drægtighed
  - Alder ved 1. kælvning
  - Kælvningsinterval

YDELSESNIVEAU, SIDSTE 12 MDR.

- Opnået i ydelseskontrollen sidste 12 måneder.
- Hvis ingen ydelseskontrol anvendes mejerital, idet der regnes med en leveringsprocent på 95.
- Hvis der ikke findes en værdi for den ønskede 12 måneders periode tjekker prognosen om der findes en værdi for nøgletallet to mdr. bagud ellers indsættes en standardværdi markeret med fed.
- Kan ikke redigeres.

YDELSESNIVEAU, ÆNDRING

Startgrundlag:

- Viser hvordan det aktuelle "Ydelsesniveau" ligger i forhold til opnået sidste 12 mdr.
- Her ser du, om der er enten en ydelsesstigning eller et ydelsesfald (negativ).
- Er beregnet ud fra forholdet mellem opnået og målydelse pr. ko ved de sidste 6 ydelseskontroller, hvor nyeste ydelseskontrol vægter mest.

Procedure:

- "Ydelsesniveau, ændring" indgår i "Ydelsesniveau", der anvendes i fremskrivningen.
- Startværdien kan redigeres, evt. nulstilles.
- I prognoseperioden kan planlagt ændring af ydelsesniveauet indberettes på ønsket fradato.
- Som hjælp til at fastsætte "Ydelsesniveau, ændring" kan du nedenfor se, hvilken ydelsesudvikling der har været de sidste 12 mdr. i forhold til forrige 12 mdr. for driftsenheden:

Årsydelse sidste 12 mdr. (EKM/årsko):   xx.xxx

Årsydelse forrige 12 mdr. (EKM/årsko):   xx.xxx

Udvikling   xx.xxx

TIPS

- Tjek og opsæt driftsenheden korrekt
- Vurdér startgrundlag
  - Reproduktionsparametre (foldtyr)
  - Ydelse
- Muligt at sælge kælvekvier via max. udsætterpct
- Kvier skal ikke i pension hvis man selv fodrer dem
- Bemærk slut insemination skal rettes før start insemination
- Importerede Flekvieh kvier står som slagtekvier, kan ændres på kokort i dagligt overblik
- På kviefanen sælges kvier fra yngste ende, sælg kælvekvier via kofanen
- Ændringer i goldperiode virker for kommende goldperioder ikke indeværende, ret grundoplysninger

FODERBUDGET - FØR DU GÅR I GANG

Tjek grundlag

- Sikre at rigtig driftsenhed anvendes
- Sikre at samme driftsenhed anvendes til hhv. prognose og foderbudget
- Sikre at den rigtige prognose anvendes i foderbudget
- Tjek evt. driftsenhed og tilknyttet prognose via fanen "Generelt" i foderbudgettet

Torsdag d. 12.03.2015 - Bedrift: 16165549 - S

FODERBUDGET » KVÆGNØGLEN » FODERBUDGET 01.05.2014 - 30.06.2016

Budget Udskrifter Afslut

Gem Udskriv Vis Foderbudget

Generelt Grundlag Foderbudget

Generelt

Navn: Foderbudget 01.05.2014 - 30.06.2016

Driftsenhed: Kvægnøglen

Besætning(er): 23719, 904812, 905446, 905449, 905450

Periode: 01.05.2014 - 30.06.2016

Kommentar:

Anvendt

Tilknyttet prognose:

Navn: Budget 2014/2015

Periode: 01.05.2014 - 30.06.2016

Ajourført: 04.06.2014 15:18

Ajourført af: 680sly

Oprettet: 23.05.2014 15:01

Oprettet af: 680sly

Revision

Ajourført: 07.11.2014 05:59

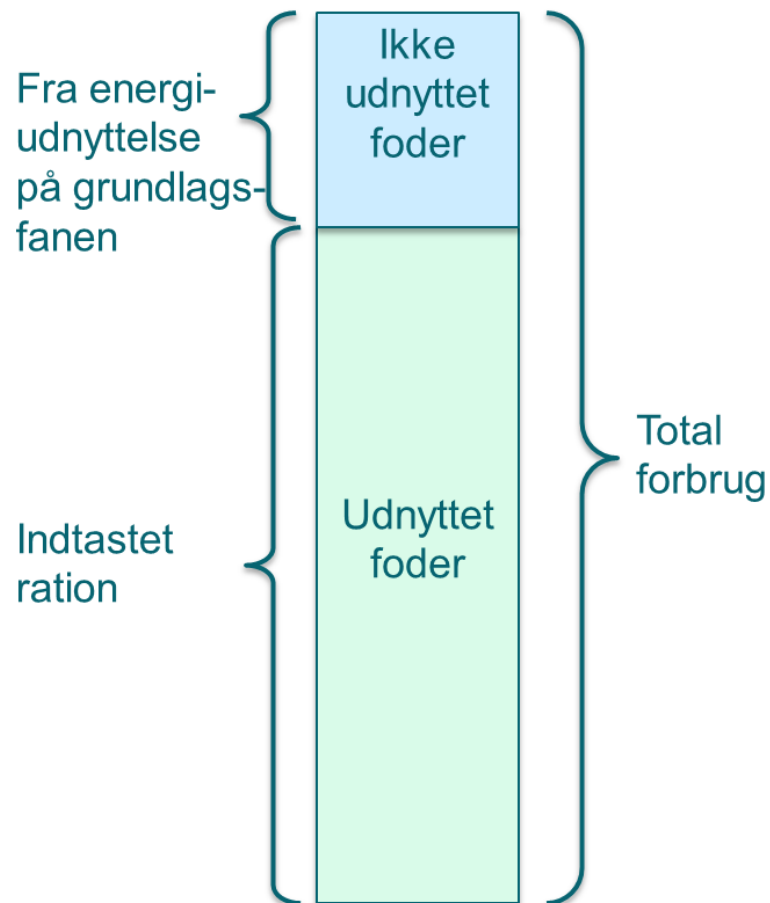
Ajourført af: 680sly

Oprettet: 26.05.2014 14:36

Oprettet af: 680sly

ENERGIUDNYTTELSE

- Energiudnyttelsen på fanen "Grundlag" udtrykker foderspild og dårlig foderudnyttelse (f.eks. syge dyr) og påvirker det totale forbrug af foder

$$\text{Totalforbrug af foder pr. ko} = \frac{\text{Indtastet ration} * \text{antal foderdage}}{\text{Energiudnyttelse}}$$

- Hvis energiudnyttelsen falder vil totalt foderforbrug stige
- Hvis energiudnyttelsen stiger vil totalt foderbrug falde

HÅNDBLING AF TYRE I FODERBUDGET

- Tyre håndteres ikke i prognosen.
- Det er muligt at medtage tyre i foderbudgettet for at vurdere, hvor meget foder der skal produceres/indkøbes.
- Foderforbrug fra tyre medtages ikke i produktionsbudgettet.

HÅNDBTERING AF BLANDINGER I FODERBUDGET

Anvend som udgangspunkt enkelt fodermidler i stedet for 099 og 098 fodermidler

- Eventuelle blandinger (kode 99) opsplittes i enkeltfodermidler i produktionsbudgettet
- Grovfoderblandinger (098) håndteres som ”andet grovfoder” i produktionsbudgettet

HÅNDTERING AF FODERMIDLER SOM IKKE FINDES I NORFOR – FODERMIDDELTABELLEN

- Hvis et fodermiddel ikke findes i NorFor fodermiddeltabellen kan man ikke efterfølgende lave et produktionsbudget. Nedenstående advarsel fremkommer, når man forsøger at gemme:

- Dette sker typisk når foderstof firmaet har fået nye blandinger og de gamle ikke er gældende mere. Find en nyere kraftfoderblanding fra samme firma.

LAGER

- Evt. beholdninger fra lager vises i foderbudgettet,
- Det er muligt at oprette en lagerbeholdning fra foderbudgettet (via opret beholdning i funktionsbånd)

RBUDGET » KVÆGNØGLEN » FODERBUDGET 01.05.2014 - 30.06.2016

Udskrifter	Vis	Fodermidler	Resultat	Tilføj til foderperioder	Std. foderplaner	Lager	Afslut
Udskriv	Vis	☒ Målkende ☒ Småkalve ☒ Goldkøer ☒ Tyre ☒ Kvier	☒ Auto beregn Vis månedstal	☒ Målkende ☒ Småkalve ☒ Goldkøer ☒ Tyre ☒ Kvier	☒ Sædmælk ☒ Kornæskerstatn.	Opret beholdning	Foderbudget

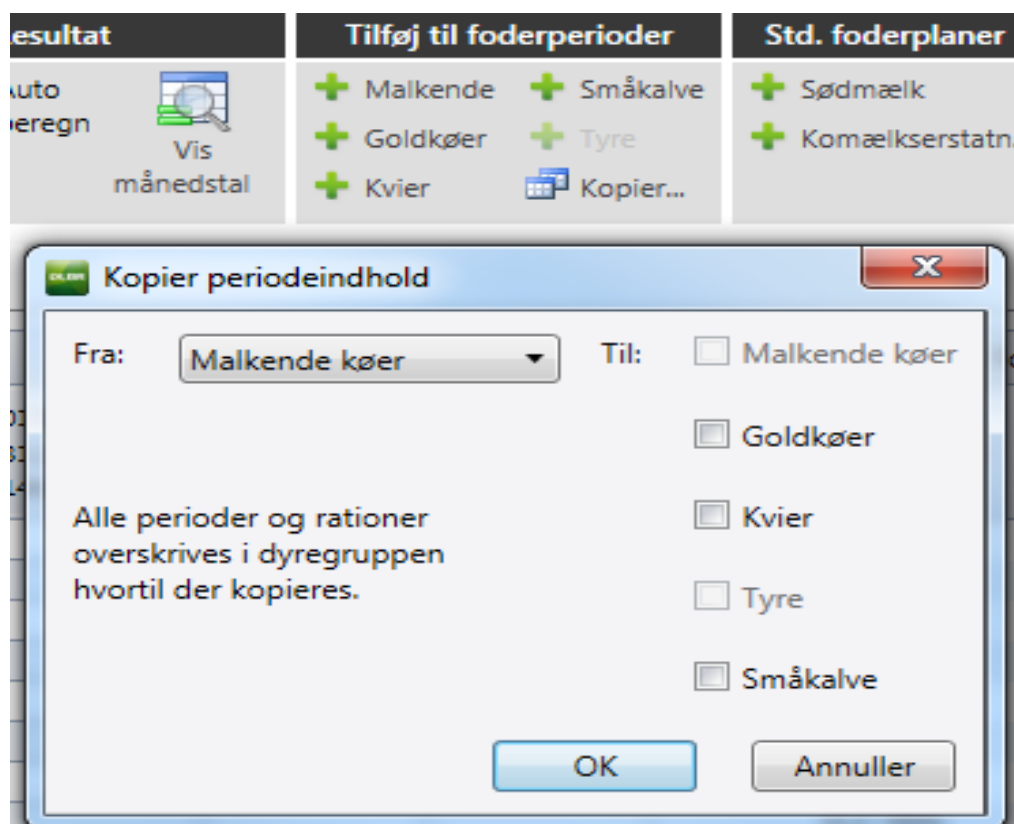

Grundlag		Foderbudget													Beholdninger			
Idel	Enhed	Pris øre/kg	Malkende køer						Goldkøer						Forbrug totalt		Primo-beholdning	Ultimo-beholdning
			01.05.2014 - 30.06.2014	01.07.2014 - 30.10.2014	31.10.2014 - 30.04.2015	01.05.2015 - 30.06.2015	01.07.2015 - 30.04.2016	01.05.2016 - 30.06.2016	01.05.2014 - 30.06.2014	01.07.2014 - 31.10.2014	01.11.2014 - 30.04.2015	01.05.2015 - 30.06.2015	01.07.2015 - 30.04.2016	01.05.2016 - 30.06.2016	01.05.2014 - 30.06.2014	Enhed		
avlet																		
-juni 14	Kg TS	16,0	8,0	7,0				5,8	5,8						FEN	837.586	0	-837.586
ng 2015	Kg TS	12,6			8,0						5,8				FEN	305.107	0	-305.107
113 silo 2	Kg TS	57,6	2,5					0,6							FEN	83.755	0	-83.755
13	Kg TS	57,9	1,0					0,3							FEN	30.982	0	-30.982
esens 2014	Kg TS	24,3		4,0	6,5	4,0			1,0	3,7	0,5				FEN	1.073.403	0	-1.073.403
helsæd,	Kg TS	21,4		2,8	3,4	3,0			0,5	3,0	1,1				FEN	575.071	0	-575.071
sd 2013	Kg TS	33,5	2,0												FEN	47.862	-237.931	-285.793

- Alternativt kan man indtaste en primo lagerbeholdning i foderbudgettet.
- Forbrug fra foderbudgettet nedskriver ikke lagerbeholdninger

DET ER MULIGT AT KOPIERE DELPERIODER

- Via funktion i funktionsbåndet er det muligt at kopiere delperioder i foderbudgettet

ÆNDRINGER I PROGNOSE TILKNYTTET FODERBUDGET

- Ændringer i prognosen, vil automatisk blive opdateret i foderbudgettet når det åbnes

- Det er ikke muligt at tilknytte en ny prognose til et eksisterende foderbudget, ønsker man sit budget opdateret med aktuelle hændelser kræves en ny prognose hhv. foderbudget.

PRODUKTIONSUDGIFTSBUDGET

Udskrift produktionsbudget:

- Bemærk det er muligt at folde linjer ud på "vis budget", dette påvirker også specificeringsgraden på udskriften.

Produktionsbudget resultat						
Budget						
Mar 2015 - Feb 2016						
Post	Enhed	Kr. pr. enhed	Kvantum	I alt 1000 kr.	Gns. kr. pr. ko	
Antal årskøer	Stk.		135			
Indtægter						
Salg af mælk	Kg	3,22	1.346.563	4.341	32.218	
Råvareværdi	Kg	2,37	1.346.563	3.190	23.675	
Kvalitetstillæg	Kg	0,05	1.346.563	64	473	
Sæsonstillæg/fradrag	Kg		1.346.563			
Økologitillæg	Kg	0,70	1.346.563	941	6.985	
Andre tillæg	Kg	0,00	1.346.563	0	0	
Diverse omkostninger	Kg	0,01	1.346.563	17	123	
Efterbetaling	Kg	0,12	1.346.563	163	1.207	
Kødtilvækst i alt				330	2.449	
Slagtning køer	Stk.	6.720	31	208	1.546	
Slagtning kvier	Stk.	5.750	4	23	171	
Efterbetaling	Kg	1,40	10.395	15	108	
Salg kælvkvier	Stk.	10.000	12	120	891	
Salg kælvkvier	Stk.	600	15	9	67	
Salg tyrespædkalv	Stk.	400	56	22	166	
Køb køer	Stk.	8.300	20	166	1.232	
Besætningsforskydn.				99	733	
Bruttoudbytte i alt	Kg			4.671	34.667	
Udgifter						
Foderomk., indkøbt	FEN		6.879	49	360	
Foderomk., hj.avlet	FEN		666.929	468	3.470	
Dyrlæge	Årsko	750	135	101	750	
Diverse omkostn. ialt	Årsko	1.105	135	149	1.105	
Kvier i pension	Årskvie	0	0	0	0	
Stykomkostninger i alt				766	5.685	
Dækningsbidrag i alt				3.905	28.982	

PRODUKTIONSBUDET

Mængder:

- Mælkemængde overføres fra prognose
- Dyreantal overføres fra prognose
- Dyrestatus overføres fra prognose
- Vægte for dyr overføres fra prognose?
- Foderforbrug kommer fra foderbudget

Omkostninger:

- Dyrlæge- og diverse omkostninger beregnes som en udgift i kr/årsko, men de periodiseres forskelligt:
- Dyrlæge omkostninger periodiseres i forhold til antal kælvinger
- DAKA omkostninger periodiseres i forhold til antal døde dyr fra prognosen
- Andre omkostninger periodiseres i forhold til antal køer/måned

Håndtering af tyrekalve i produktionsbudgettet:

- Tyrekalve håndteres ikke i produktionsbudgettet, men det er muligt at vælge om tyrene sælges til levebrug eller man selv opfeder,

PRODUKTIONSUDGET

Driftsform:

- Hvis en driftsenhed er økologisk, skal dette vælges i oprettelsesdialogen

Priser:

- Hver fane er opdelt i to tabeller, hvor prisgrundlaget findes i den øverste tabel og den aktuelle kalkule for produktionsbudgettet nederst.

Statuspriser og diverse omkostninger:

- Statuspriser og priser for diverse omkostninger er baseret på FarmTal Online priser.

PRODUKTIONSUDGIFTSBUDGET

Foderpriser:

- Foderpriser er overført fra foderbudget og beregnet som et vægtet gennemsnit for de fodermidler der indgår i den enkelte linje.
- Der kan indlæses standardpriser fra FarmTal Online.
- Genindlæses foderbudgettet vil der både blive overført mængder og priser

Mælkepriser:

- Priserne fra mælk kommer som udgangspunkt fra Arla's afregningsmodel fremskrevet med forventningerne til prisudviklingen fra SEGES.
- Mælkeprisen beregnes ud fra standard kvalitetstal på hhv. celletal=1E, kimtal=1E og sporer=1
- Hvis producenten ikke leverer mælk til Arla, fjernes markering i funktionsbåndet for Arla leverandør,

KRYDSNINGSKALVE

- Krydsningskalve der er overført fra prognosen står som øvrige kvier til salg og det er vigtigt at tilrette prisen ifht. den reelle værdi af kvierne.

PRODUKTIONSBUDET » 27971 KVÆG » KVÆGBUDGET 01.03.2015 - 29.02.2016

Produktionsbudget	Udskrifter	Vis	Genindlæs grundlag	Tyrespædkalve	Resultat	Overfør til	Afslut
		Vælg ☐ Vis alle linier ☒ Vis anvendte linier		Tyrespædkalve ☐ Opfører selv ☒ Til Levebrug over 4 mdr. ☐ Til Levebrug 0-4 mdr.			

Generelt | Salg af mælk | Kødtilvækst | Foderomkostninger | Dyr læge og div. omk

Priser vedr. køb og salg af dyr

Parameter	Enhed	Startværdi	01.06.2015	01.09.2015	01.12.2015	Ændring fra
Salg af dyr:						
Slagtning køer	Kr. pr. stk.	6.720				
Slagtning kvier	Kr. pr. stk.	5.750				
Efterbetaling	Øre pr. kg	140				
Kælvkvier	Kr. pr. stk.	10.000				
Øvrige kvier	Kr. pr. stk.	600				
Tyrespædkalve	Kr. pr. stk.	400				
Køb af dyr:						
Levebrug køer	Kr. pr. stk.	8.300				

Budget: Kødtilvækst

Poster	Enhed	I alt / gns.	Feb15	Mar15	Apr15	Maj15	Jun15	Jul15	Aug15	Sep15	Okt15	Nov15	Dec15	Jan16	Feb16
Kødtilvækst i alt	Tus. kr.	330		-2	42	44	9	33	23	31	29	32	31	33	25
Salg af dyr:															
Slagtning køer	Stk.	31		6						5	7			4	8
Slagtning kvier	Stk.	4		4											
Efterbetaling	Kg	10.395		2.336						1.680	2.224			1.259	2.560
Salg kælvkvier	Stk.	12		4	4	2	2								
Salg øvrige kvier	Stk.	15		1		1	3	2		1	2	2		1	2
Salg tyrespædkalve	Stk.	56		4	5	3	3	3	6	6	7	4	7	4	4
Priser salg af dyr:															
Køb af dyr:															